

Rapportering 2016

for

**Eikholt nasjonalt
ressurssenter for døvblinde**

Innhold

1. AKTIVITETSBEKRIVELSE.....	4
1.1 Generell beskrivelse	4
1.2 Vurdering av aktivitet opp mot oppgavespekteret.....	5
1.3 Aktivitet opp mot kravet om kompetansespredning.....	6
1.4 Vurder aktiviteten opp mot resultatmål i avtale.....	7
1.5 Vurdering av bemanning og eventuelt kompetansebehov	9
1.6 Likeverdig tilbud.....	9
2. TALLRAPPORTERING.....	10
2.1 Totalt antall registrerte brukere/pasienter.....	10
2.2 Totalt antall brukere/pasienter fordelt på alder og fylke	12
2.3 Nasjonale, nordiske og internasjonale faglige arbeidsgrupper	14
3. AKTIVITETSREGISTRERING.....	14
3.1 Bygge opp og formidle kompetanse	14
3.1.1 Bygge opp kompetanse	14
3.1.2 Formidle kompetanse	16
3.2 Overvåke og formidle behandlingsresultater.....	19
3.2.1 Kvalitetssystem	19
3.2.2 Nye brukere	19
3.2.3 Brukerundersøkelse/pasienterfaringsundersøkelse	19
3.3 Delta i forskning og etablering av forskernettverk.....	20
3.3.1 Vitenskapelige artikler	20
3.3.2 Forskningsprosjekter (uten PMID)	20
3.3.3 Utviklingsprosjekter	21
3.4 Bidra i relevant undervisning	21
3.5 Sørge for veiledning, kunnskaps- og kompetanse-spredning til helsetjenesten, andre tjenesteytere og brukere	22
3.5.1 Veiledning	23

3.5.2 Kunnskaps- og kompetansespredning	24
3.6 Iverksette tiltak for å sikre likeverdig tilgang til nasjonale kompetansetjenester	24
3.6.1 Informasjonsarbeid	25
3.6.2 Internasjonalt arbeid	25

1. Aktivitetsbeskrivelse

1.1 Generell beskrivelse

Eikholt nasjonalt ressurscenter for døvblinde har siden 1980 tilbudt ulike tjenester og tilbud til personer med ervervet og medfødt kombinert syns- og hørselshemming/døvblindhet, pårørende og fagpersoner/tjenesteapparatet.

Eikholt er tildelt et nasjonalt ansvar for NAV tilpasningskurs for personer med medfødt og ervervet kombinert syns- og hørselshemming/døvblindhet, en rettighet etter lov om folketrygd. Eikholt er en også landsdekkende enhet i Nasjonal kompetansetjeneste for døvblinde. Hvert år mottar ca. hver tredje person med kombinert syns- og hørselshemming/døvblindhet ulike tilbud fra oss.

Brukerrettede aktiviteter:

- Utredning av kombinert syns- og hørselsnedsettelse
- Veiledning, rådgivning og opplæring til brukere og pårørende
Tema:
 - lære om/forstå egen funksjonsnedsettelse
 - lære å leve med alvorlig funksjonsnedsettelse
 - opplæring i ulike kommunikasjonsformer
 - utprøving og tilpasning av hjelpemidler, inklusiv IT/iPad og iPhone.
- Strukturerte møteplasser der brukere utveksler erfaringer og fagpersoner og brukere sammen utvikler ny kunnskap og kompetanse. Samlinger i 26 uker i 2016. Antall brukere: 130
- Samarbeid med brukerorganisasjonene i utviklingen av nye kurstilbud.

Mange personer med ervervet døvblindhet opplever at de ikke får den oppfølgingen i forhold til sine syns- og hørselsproblemer i det regulære helsevesenet. De møter for eksempel store utfordringer i tilpasningssituasjoner med nye hørsels- og synshjelpemidler. Deres evne til å adaptere nye lydbilder er utfordret og begrenset av kombinasjon betydelig hørseltap og betydelig, ofte progredierende, synstap. Tilvenning til nye hjelpemidler er tidkrevende. Dette forutsetter at tjenesteyter setter av god tid til arbeidet med den enkelte bruker/pasient. Dessverre opplever brukerne manglende tid til oppfølging og støtte.

Gjennom prosjektet «Tid for hørsel» har vi fått dokumentert hvor viktig tid til kartlegging, utprøving, tilvenning og oppfølging er for at personer med kombinert syns- og hørselsnedsettelse/døvblindhet skal kunne ha nytte av teknologi som er svært viktig for deres deltakelse i samfunnet.

Eikholt som nasjonal møteplass

Ved Eikholt legger vi stor vekt på å skape en levende arena for alle som bruker stedet. Mange brukere gir uttrykk for at de har stort utbytte av å møte andre i tilsvarende situasjon. Møte med andre mennesker i tilsvarende situasjon, utveksling av erfaringer og sosialt samvær med andre med brukererfaring er en verdi i seg selv.

I samarbeid med brukerne forsøker vi å legge til rette for gode møter for brukere, pårørende og fagpersoner. Verdien i å møte andre i samme situasjon ble blant annet pekt på som svært viktig for mennesker som har en sjelden diagnose i rapporten «Informasjon, likemannsarbeid og interessepolitisk arbeid», som Rambøll laget for Helsedirektoratet i april 2010:

«Et annet fremtredende behov er knyttet til det å møte andre mennesker i samme situasjon som en selv. Dette oppgis å være ekstremt betydningsfullt både for mennesker som selv har en sjelden diagnose og for foreldre/pårørende. Ettersom diagnosen er sjelden er det lite sannsynlig at det finnes noen med samme diagnose i nærmiljøet, og man opplever dermed en annerledeshet tuftet på dette forholdet.»

1.2 Vurdering av aktivitet opp mot oppgavespekteret

Bygge opp kompetanse

For å vedlikeholde og bygge egen kompetanse deltar fagpersonene ved Eikholt på ulike kurs, nettverk, konferanser og seminar nasjonalt og internasjonalt. Dette gjelder utvikling innen syn, hørsel, teknologi (inkl. helseteknologi), kognitiv forskning, genetikk og kommunikasjon. Eikholt har inngått et samarbeid med Høgskolen i Sørøst-Norge (HSN) som åpner for samarbeid om forskningsprosjekter, undervisning av studenter og Eikholt som praksisplass for studenter fra høyskolen. HSN er med i et samarbeid som har startet en nordisk masterutdanning innen synspedagogikk. En ansatt har tatt videreutdanning i nevropsykologi/nevropedagogikk ved UCN - University College Nordjylland.

Den brede brukererfaringen ansatte får på Eikholt er en god plattform for kompetanseutvikling og videreutvikling av tjenestetilbudet til brukere, pårørende og fagpersonell.

Samarbeid med andre fagmiljøer gir gode impulser til vår faglige utvikling samtidig som vi erfarer at vår kompetanse også er interessant for fagmiljøer utenfor kompetansesystemet for døvblinde.

Økt fokus på forskning

Det er pr i dag relativt lite forskning i Norge på området kombinert syns- og hørselsnedsettelse/døvblindhet. Behovet for utvikling av ny kunnskap er stort. Derfor vil Eikholt bidra til å styrke forskningen på fagområdet.

1. Vi har ansatt fagperson med forskerkompetanse
2. Den 27. januar 2017 disputerer vår medarbeider Ann-Britt Johansson til den medisinske doktorgrad (phd) ved Sahlgrenska Akademin, Göteborgs universitet
3. En ansatt deltar på et to-årig masterstudium i interdisiplinær helseforskning ved UiO
4. En ansatt deltar i videreutdanning i samarbeidsbasert forskning ved Høgskolen Sørøst-Norge

Klinisk virksomhet

For å bidra til god oppfølging lokalt settes den individuelle pasientbehandlingen inn i et system for kompetansespredning ut til lokale tjenesteytere.

I 2016 gav Eikholt 76 individuelle tilpasningskurs og 44 gruppekurs. I tillegg hadde vi 115 individuelle utreiser hvorav 33 utreiser var ren spesialisthelsetjeneste knyttet til utredning/kartlegging og samarbeid med andre inkl andre deler av spesialisthelsetjenesten. Optimalisering av syn og hørsel og tilpasning av høreapparater og andre syns – og hørselstekniske hjelpemidler krever spisskompetanse og kjennskap til målgruppen. For å kunne gi et tilpasset tilbud til pasientene må vi i forkant av opphold/utreiser innhente diagnoser og oppdaterte syns – og hørselspapirer. Kartlegging, tilpasning og opplæring er tidkrevende og må sees i sammenheng. Den muligheten Eikholt har med tilbud om tilpasningskurs og spesialisthelsetjeneste gir pasienten / brukerne et helhetlig tilbud og gir en god ressursutnyttelse både for NAV og spesialisthelsetjenesten. Denne kombinerte kompetansen (kartlegging, utredning, tilpasning, veiledning og opplæring) er unik i Norge. I tillegg til fagpersonene ved Eikholt benyttes også fagpersoner fra andre deler av spesialisthelsetjenesten og fra regionsentrene i NKDB. Brukere er også viktige representanter i arbeidsgruppene ved utvikling av nye tilbud.

1.3 Aktivitet opp mot kravet om kompetansespredning

Hvert år får alle studentene ved tolkeutdanningene ved NTNU, Høgskolen i Bergen og Høgskolen i Oslo/Akershus to uker med tilrettelagt praksis i tolking for døvblinde ved Eikholt. Døvblinde med ulike kommunikasjonsformer er «lærere» for studentene disse ukene.

Eikholts ansatte foreleser ved flere av studiene som utdanner fagpersonell som også arbeider med personer med kombinert syns- og hørselsnedsettelse:

1. Bachelor i optometri (optikerutdanning), Høgskolen i Sørøst-Norge
2. Master i optometri og synsvitenskap, Høgskolen i Sørøst-Norge,
3. Master i synspedagogikk og synsrehabilitering ved Høgskolen i Sørøst-Norge
4. Master i audiopedagogikk, Universitetet i Oslo
5. Bachelor i audiologi (audiografutdanning), NTNU

Videre foreleser våre ansatte ved NVC, et felles Nordisk samarbeid om opplæring av fagpersonell på området døvblindhet i regi av Nordisk ministerråd.

Eikholts ansatte har bidratt med forelesninger, workshops og stands på en rekke kurs og konferanser i inn- og utland i 2016. NAV er i denne sammenheng en viktig samarbeidspartner.

Eikholt etablerte i 2015 en kontakt med SEKWA Eye Specialist Hospital i Beijing. Lederen her er dr. Xipu Liu som også er professor ved Tongren University og en ledende autoritet på rehabilitering og øyemedisin i Kina. Han hadde for cirka 10 år siden et engasjement ved UNN og har siden hatt god kontakt med Norge. Han ønsker nå å opprette et forskningscenter og en tjeneste ved SEKWA basert på blant annet erfaringer fra AV klinikken på Eikholt. Vi har derfor i 2016 hatt en løpende kontakt med SEKWA som nå flytter inn i et nytt sykehus med lokaler avsatt for dette formålet. To av våre ansatte, Ann-Britt Johansson og Rolf Lund er engasjert som spesialister i dette prosjektet. Vi forventer god faglig utveksling og gjensidig nytte av denne kontakten.

Ved Eikholt har vi fokus på informasjons – og kompetansespredning både på individnivå og på systemnivå i ulike deler av tjenesteapparatet. I samråd med tjenestemottaker avklares behovene i den enkelte sak. Det kan være rådgivning/ veiledning, kurs, fagdager og undervisning for barnehager/skoler, arbeidsplasser, primærhelsetjenesten, andre deler av spesialisthelsetjenesten, NAV m.m. Vi sprer også kunnskap om målgruppa i aktuelle fagområder på universitet og høgskoler, innen ulike fagnettverk og i aktuelle fagmiljøer, samt sykehus og i helsetjenesten for øvrig.

Det er avgjørende at fagmiljøer som møter personer med et hørselsproblem eller synsproblem er oppmerksomme på muligheten for at det kan foreligge et dobbelt sansetap som bør følges opp.

1.4 Vurder aktiviteten opp mot resultatmål i avtale

Eikholt skal bidra til å oppfylle resultatmålene som er beskrevet for Nasjonal kompetansetjeneste for døvblinde slik de er beskrevet i Ytelsesavtale 2016 og som er gjengitt i denne årsrapport under kapittel 3 Aktivitetsregistrering.

Bygge opp og formidle kompetanse

Vi har kartlagt kompetansen i egen virksomhet. På denne bakgrunn har vi rekruttert personer som utvider Eikholt's faglige kompetanse og som kan bidra til å styrke vårt bidrag til forskning/fagutvikling og kompetansespredning. I tillegg gjennomfører flere ansatte videreutdanninger som styrker mulighetene for økt fokus på forskning.

Samarbeidet med Høgskolen i Sørøst-Norge er til gjensidig berikelse og har ført til samarbeid på flere områder til gjensidig nytte og berikelse.

Etablering av AV-klinikken og utviklingsprosjekt i denne sammenheng har vært et viktig tilskudd til virksomhetens faglige utvikling. AV-klinikken har ført til styrket samarbeid med andre enheter i NKDB og fagmiljøer utenfor kompetansetjenesten.

I tilknytning til brukerkurs som gjennomføres på senteret eller eksternt, legges det vekt på å utvikle samarbeid med annen helsetjeneste og andre tjenesteytere, ikke minst med tanke på kompetanseoverføring.

Se også punkt 1.3 Aktivitet opp mot kravet om kompetansespredning.

Overvåke og formidle behandlingsresultater

Eikholt har bistått regionsentrene i utredning av nye brukere med døvblindhet. Etableringen av AV-klinikken ved Eikholt har styrket arbeidet utredning av døvblindhet, ikke minst gjennom mulighet for observerende team i tilstøtende rom under utredning av personer med medfødt døvblindhet.

Implementeringen av ny versjon av SOMA pasientadministrativt system (PAS) for registrering av alle faglige aktiviteter, inklusive elektronisk pasientjournal, vil gi bedre mulighet for rapportering og samhandling med øvrig helsetjeneste.

Eikholt samarbeider med Nasjonalt kvalitetsregister for døvblinde med tanke på økt antall registrerte personer i registeret. En av våre ansatte er med i ressursgruppe for kvalitetsregisteret. Registeret har hatt lite aktivitet i 2016, noe som blant annet skyldes at ansvarlig for registeret sluttet og ny ansvarlig ført ble ansatt ultimo 2016.

Delta i forskning og etablering av forskernettverk

I tillegg til satsing på å heve Eikholt kompetanse på forskning, har vi fokus på samarbeid med relevante forskningsmiljøer nasjonalt og internasjonalt. Samarbeidet med Audiologisk forskningsentrum ved Örebro universitet som har flere forskere og doktorander innen feltet døvblindhet som Eikholt samarbeider med.

Se punkt 1.2 Vurdering av aktivitet opp mot oppgavespekteret.

Bidra i relevant undervisning

Se punkt 1.3 Aktivitet opp mot kravet om kompetansespredning.

I tillegg til å undervise ved en rekke utdanninger, så tilbyr Eikholt praksisplass for studenter ved Norges idrettshøgskole (NIH), Norges teknisk naturvitenskaplige universitet (NTNU) og HBV.

Sørge for veiledning, kunnskaps- og kompetansespredning til helsetjenesten, andre tjenesteytere og brukere.

Eikholt ansatte gir veiledning og rådgivning til kommunalt ansatte og ansatte i andre deler av spesialisthelsetjenesten med utgangspunkt i brukerkursene som gis ved senteret eller rundt om i landet. Veiledning/rådgivning gis gjerne i samarbeid med regionsentrene. Slik veiledning er blant annet gitt gjennom videokonferanser.

I forbindelse med utredninger i AV-klinikken, så har Eikholt har arrangert kurs/fagdager/nettmøter for familier, nettverk og fagmiljøer relatert til brukers individuelle behov og forhold knyttet til konsekvenser av brukers syns- og hørselsnedsettelse.

Eikholt ansatte har bidratt med kompetansespredning gjennom kurs og konferanser, nasjonalt og internasjonalt, hvor helsepersonell, annet fagpersonell og brukere/pasienter/pårørende har deltatt. Vi opplever økt etterspørsel etter vår kompetanse i ulike miljøer, samtidig som vi ser økning i henvisninger fra andre deler av spesialisthelsetjenesten til vårt senter.

Iverksette tiltak for å sikre likeverdig tilgang til nasjonale kompetansetjenester

Eikholt har deltatt i arbeidet med å utarbeide informasjonsstrategi for NKDB, samt bidratt til revisjon av diverse informasjonsmateriell om Nasjonal kompetansetjeneste for døvblinde.

1.5 Vurdering av bemanning og eventuelt kompetansebehov

For å møte framtidens utfordringer og for å opprettholde og videreutvikle den høye faglige standarden ved Eikholt, er det viktig at det avsettes midler til kompetanseheving og egenutvikling for de tilsatte. Fagmiljøet er lite og spesielt. Dette stiller store krav til intern opplæring og etterutdanning av fagpersonell. Med en liten fagstab og en eller to ansatte på hvert fagområde, så blir virksomheten sårbar. Behovet for styrking av fagstaben er merkbart.

Siden Eikholt inngår i Nasjonal kompetansetjeneste for døvblinde, så legges tjenestens samlede kompetanse og tjenestetilbud til grunn i arbeidet med planer og strategier for Eikholt. Målet er å utvikle kunnskap og ekspertise som sammen med de øvrige aktørene i kompetansenettverket kan gi stadig bedre tjenestetilbud som er tilpasset den enkelte bruker.

1.6 Likeverdig tilbud

I 2016 er det registrert 28 nye brukere ved Eikholt. Vi har ikke oversikt over hvor mange av disse som er identifisert som døvblinde da det ikke er noe felles register for NKDB.

Tilgang til tjenestetilbudet kan gis uten at det foreligger en formell henvisning til enhetene i NKDB. Brukere tar i hovedsak selv kontakt for å søke om tjenester fra Eikholt. I noen grad blir brukere henvist via de fire regionsentrene i NKDB, samt via henvisning fra primærlege og andre spesialisthelsetjenester.

Statistikk viser fylkesfordeling av brukere ved Eikholt varierer i samsvar med antall brukere i hvert fylke som rapporteres av regionsentrene i NKDB.

Kurstilbudene ved Eikholt blir lagt opp i samråd med brukerorganisasjonene. Det gjennomføres to kontaktmøter med brukerorganisasjonene hvert år hvor blant annet kurs, forskning og utviklingsarbeid, prosjekter m.m. drøftes.

De fleste kurs er individuelle tilbud som planlegges i nært samarbeid med den enkelte bruker. Evalueringsskjema som fylles ut av bruker etter hvert kurs/tjeneste. Tilbakemeldingene blir systematisk brukt til å forbedre tilbudene.

I desember 2016 arrangerte Eikholt en workshop for yrkesaktive med kombinert syns- og hørselsnedsettelse. Deltagerne skulle gjennom erfaringsutveksling få gode strategier og rustes til å bli stående i jobben. Hensikten med arrangementet var ikke minst at vi som faginstans skulle lære av brukerne. Noe av denne kunnskapen fra brukerne blir videreformidlet på fagkonferanse i 2017.

2. Tallrapportering

Dette er populasjonsoversikt fordelt på diagnoser, alder og fylkesfordeling.

2.1 Totalt antall registrerte brukere/pasienter

Tabell 2.1.1 Ervervet døvblindhet

Diagnoser	2015	2016	Antall nye
Usher I	44	44	2
Usher II	49	50	1
Usher III	1	1	
Rubella	1	1	
Mohr-Tranebjærg	5	5	
Alstrøm	1	1	
CHARGE syndrom	2	2	
Marshall/Stickler syndrom	1	2	1
Halgren syndrom	1	1	
PHARC	4	4	
Behcet syndrom	1	1	
Downs syndrom	0	2	2
Turner syndrom			
Andre kombinasjoner for kombinert syn- og hørselsnedsettelse	130	144	19
Total	240	257	25

Tabell 2.1.2 Medfødt døvblindhet

Diagnoser	2015	2016	Antall nye
Rubella	2	2	
CHARGE	3	4	1
Kniest syndrom	1	1	
Norries syndrom	0	2	2
Medfødt døvblindhet av andre årsaker	74	74	0
Total	80	82	3

Tabell 2.1.3 Totalt antall registrerte brukere/pasienter

Diagnose	2015	2016	Antall nye
Ervervet døvblindhet	238	257	25
Medfødt døvblindhet	80	82	3
Totalt antall	318	339	28

2.2 Totalt antall brukere/pasienter fordelt på alder og fylke

Tabell 2.2.1 Ervervet Døvblindhet

Fylker	0-18 år	19-66 år	67 år+	Totalt 2015	Totalt 2016	Differanse 2015-2016*
Akershus	1	14	3	15	18	3
Aust-Agder	0	3	2	5	5	0
Buskerud	1	13	11	20	25	5
Finnmark	0	1	1	2	2	0
Hedmark	0	2	2	5	4	-1
Hordaland	0	19	7	25	26	1
Møre og Romsdal	0	7	1	9	8	-1
Nordland	0	8	3	11	11	0
Nord-Trøndelag	1	0	1	2	2	0
Oppland	0	7	4	10	11	1
Oslo	0	25	18	39	43	4
Rogaland	2	9	3	12	14	2
Sogn og Fjordane	0	0	1	1	1	0
Sør-Trøndelag	0	13	11	26	24	-2
Telemark	1	4	2	7	7	0
Troms	0	10	6	14	16	2
Vest-Agder	0	5	3	8	8	0
Vestfold	2	12	6	17	20	3
Østfold	1	9	2	10	12	2
Totalt	9	161	87	238	257	19

*Differansen mellom 2015 og 2016 er resultat av antall døde og antall nye brukere i 2016.

Tabell 2.2.2 Medfødt døvblindhet

Fylker	0-18 år	19-66 år	67 år +	Totalt 2015	Totalt 2016	Differanse 2015-2016*
Akershus	3	2	0	5	5	0
Aust-Agder				0	0	0
Buskerud	1	1	0	2	2	0
Finnmark	2	3	0	4	5	1
Hedmark	0	1	0	1	1	0
Hordaland	0	7	2	9	9	0
Møre og Romsdal	0	3	0	3	3	0
Nordland	0	4	0	4	4	0
Nord-Trøndelag	0	1	0	1	1	0
Oppland	1	1	1	3	3	0
Oslo	5	4	0	9	9	0
Rogaland	1	4	1	6	6	0
Sogn og Fjordane	0	1	1	2	2	0
Sør-Trøndelag	0	0	1	2	1	-1
Telemark				0	0	0
Troms	2	6	0	8	8	0
Vest-Agder	1	0	0	1	1	0
Vestfold	2	18	0	19	20	1
Østfold	0	2	0	1	2	1
Total	18	58	6	80	82	2

*Differansen mellom 2015 og 2016 er resultat av antall døde og antall nye brukere i 2016.

2.3 Nasjonale, nordiske og internasjonale faglige arbeidsgrupper

Tabell 2.3.1 **Arbeidsgrupper**

Tittel arbeidsgruppe	Type
Nasjonal arbeidsgruppe i CHARGE	Nettverk
Nasjonal nettverk taktil kommunikasjon	Nettverk
Arbeidsgrupper i NKDB	Mørketall Informasjonsarbeidsgruppe
DBI scientific committee	Internasjonalt fagsamarbeid
Nordisk nettverk for taktil språklighet	Nordisk nettverk

3. Aktivitetsregistrering

Nasjonale kompetansetjenester skal ivareta følgende oppgaver innenfor sitt ansvarsområde:

- 1 Bygge opp og formidle kompetanse**
- 2 Overvåke og formidle behandlingsresultater**
- 3 Delta i forskning og etablering av forskernettverk**
- 4 Bidra i relevant undervisning**
- 5 Sørge for veiledning, kunnskaps- og kompetansespredning til helsetjenesten, andre tjenesteytere og brukere**
- 6 Iverksette tiltak for å sikre likeverdig tilgang til nasjonale kompetansetjenester**
- 7 Bidra til implementering av nasjonale retningslinjer og kunnskapsbasert praksis**
- 8 Etablere faglige referansegrupper**
- 9 Rapportere årlig til departementet eller det organ som departementet bestemmer**

3.1 Bygge opp og formidle kompetanse

3.1.1 Bygge opp kompetanse

Resultatmål:

- Bygge opp kompetanse for å møte dagens og framtidige utfordringer.

Tabell 3.1.1 Bygge opp kompetanse

Beskrivelse	Antall deltakere fra Eikholt	Antall dager
Deltakelse i Virke ledernetverk	1	1
Fagkonferanse RuG Alumni 10 års jub.	1	3
Konferanse for nasjonale tjenester i spesialisthelsetjenesten, Hdir, Oslo	1	1
Kurs ASK for skjeldne syndromer Frambu	1	1
Fagdager hos Vestfold Audio	2	2
Kurs i politisk påvirkning, Hovedorganisasjonen Virke	1	1
Landskonferansen i Danmark, rehab og evidens i målrettet arbeid.	1	2
Fagdag hos Bojo	3	1
Fagdag med Handy Tech	4	1
Fagdag med Hearme	2	1
Fagdag med Phonak	2	1
Fagdag Phonak	1	1
Fagdager ProVista	3	2
Fagdag Siavantos	1	1
Intern tegnspråkopplæring	24	15
Konferanse / ALTER i Stockholm	1	3
Konferanse Touch to learn i Paris	1	2
Kurs i EndNote	1	1
Kurs Kropp og sinn og psykisk helse og fysisk aktivitet	1	1
Master (nordisk) i synsopedagogikk og synsrehabilitering ved HSN	1	
Nettverksmøte med presentasjon av ny PhD om taktil spårkutvikling	1	1
Rådgiversamling medfødt døvblindhet, NKDB, Tromsø	1	2
Stabsdager 2016	20	5
Studium i Nevropedagogikk, etterutdanning	1	4
Videreutdanning i samarbeidsbasert forskning, Høgskolen Sørøst-Norge	1	6
Master i interdisiplinær helseforskning, UiO	1	
Førstehjelpskurs for alle ansatte	24	1
Opplæring i nytt elektronisk pasientadministrativt system – SOMA	13	10

3.1.2 Formidle kompetanse

Resultatmål:

- Øke kompetanse om konsekvenser av og behov for tilrettelegging om døvblindhet på system og individnivå i henhold til kompetansespredningsplanen.

Tabell 3.1.2.1 Kurs

Beskrivelse/Tema	Målgruppe	Antall deltakere	Antall timer	Fylke
Kurs for HMS Oslo og Akershus Konsekvenser av kombinert sansetap	Helsepersonell og andre faggrupper	100	1	Oslo, Akershus
APD-kurs. Erfaringer fra AV- klinikken – tverrfaglig utredning av syn og hørsel	Helsepersonell og andre faggrupper	120	4	Vest-Agder
Kurs for det islandske fagmiljøet for døvblindhet og tolking	Helsepersonell og andre faggrupper	10	2	Island
Kurs for personale ved Hønen Gård bo- og mestringssenter Samarbeid med Signo kompetansesenter	Helsepersonell og andre faggrupper	12	2	Buskerud
Kurs for ASK (Alternativ og Supplerende Kommunikasjon), Frambu	Pedagogisk personale og andre faggrupper	86	2	Nasjonalt
FNDB avd foreldre og søsken kurs og årsmøte og likepersonkurs	Pårørende	28	1	Nasjonalt
Meningsfulla fysiske aktiviteter för personer med medfödd dövblindhet, NVC-kurs, Sømådalen, Norge	Helsepersonell og andre faggrupper	11	21	Norden
LSHDB sommertreff, forelesning	Pasienter og pårørende	26	1	Nasjonalt
Kurs for pasienter med tinnitus, Briskeby kompetansesenter	Pasienter og pårørende	46	1	Nasjonalt
Kurs for pasienter med Meniere syndrom, Briskeby kompetansesenter	Pasienter og pårørende	50	1	Nasjonalt
Musikk og kunst som virkemidler i arbeid med personer med medfødt døvblindhet	Helsepersonell og andre faggrupper	8	4	Nasjonalt

Tabell 3.1.2.2 Konferanser

Beskrivelse	Målgruppe	Antall deltakere	Antall timer	Fylke
Landskonferanse i regi av Servicestyrelsen, Danmark – forelesning Resultatbasert dokumentation i social- og specialpedagogisk praksis	Helsepersonell og andre faggrupper	100	2	Danmark
Konferanse i NAV Oslo og Akershus, stand for Eikholt og NKDB Minoritetsspråklige med kombinerte sansetap	Helsepersonell og andre faggrupper	120	5	Oslo, Akershus
NAV fagdag, foredrag/presentasjon	Helsepersonell og andre faggrupper	40	1	Nasjonalt
Sansetap ved aldring, Forelesning/Innlegg	Helsepersonell og andre faggrupper	80	1	Nasjonalt
Konferanse for lærere med elever med funksjonsnedsettelse/døvblind, Island.	Pedagogisk personale	60	1	Island
Nordic Conference on Rare Diseases, København, Danmark, holdt workshop	Helsepersonell og andre faggrupper	180	2	Norden
Internasjonal konferanse for døveprester, Budapest – forelesning	Prester og andre kirkelig ansatte i døvekirkene	100	8	Europa
Konferanse ved University of Groningen, communication and congenital deafblindness, workshop	Helsepersonell og andre faggrupper	27	1	Europa

Tabell 3.1.2.3 Seminar

Beskrivelse	Målgruppe	Antall deltakere	Antall time	Fylke
APD-seminar Arangører: Eikholt, HLF og Barnas naturbarnehage Kristiansand, 22. - 23. sept.	Helsepersonell og andre faggrupper	80	1	Nasjonalt
Samarbeidsmøte med BUF-dir vedr like rettigheter for personer med døvblindhet	Helsepersonell og andre faggrupper	4	2	Nasjonalt
Erfaringer med AV-klinikken, samarbeidsmøte med Signo kompetansesenter	Helsepersonell og andre faggrupper	6	2	Nasjonalt
Samarbeid om brukersaker mellom NBHP og Eikholt	Helsepersonell og andre faggrupper	6	2	Nasjonalt
Taktil språklighet, samarbeidsmøte med Signo kompetansesenter	Helsepersonell og andre faggrupper	6	3	Nasjonalt

Tabell 3.1.2.4 Nettmøter

Tema	Målgruppe	Antall deltakere	Antall timer	Fylke
Nordisk nettverk for taktil språklighet, Videokonferanse/Skype	Helsepersonell og andre faggrupper	5	3	Norden
Nettverksgruppe CHARGE videokonferanse	Helsepersonell og andre faggrupper	4	2	Nasjonalt
Videokonferanser angående artikkelskriving	Helsepersonell og andre faggrupper	3	8	Nasjonalt
Videokonferanse for ASK (Alternativ og Supplerende Kommunikasjon), Frambu	Pedagogisk personale og andre faggrupper	170	1	Nasjonalt

3.2 Overvåke og formidle behandlingsresultater

Resultatmål:

- Økt samsvar mellom antall registrerte personer med kombinert syns- og hørselsnedsettelse/døvblindhet i Nasjonalt kvalitetsregister for dövblindhet og populasjonen.
- Økt antall personer som utredes og vurderes i forhold til alvorlig grad av kombinert syns- og hørselsnedsettelse/døvblindhet i områder det ut fra statistiske estimater kan være underrepresentasjon av tilmeldinger.
- Økt fokus på viktigheten av tidlig diagnostisering og identifisering av dövblindhet.
- Få tilbakemelding fra brukere på opplevelse av helsetjenester¹.

3.2.1 Kvalitetssystem

Eikholt bruker SOMA som pasientadministrativt system (PAS) for registrering av alle faglige aktiviteter, inklusive elektronisk pasientjournal.

Implementering av nytt PAS systemet startet i begynnelsen av januar 2016 og har så langt vekslet mellom opplæring i forhold til ulike funksjoner i systemet og egen trening. Implementeringen ble sluttført i desember 2016.

Vi har også utarbeidet kvalitetshåndbøker med prosedyrebeskrivelser for hele virksomheten.

3.2.2 Nye brukere

Ny henviste brukere/pasienter

- Helse Midt-Norge RHF: 1
- Helse Nord RHF: 3
- Helse Vest RHF: 4
- Helse Sør-Øst RHF: 20

3.2.3 Brukerundersøkelse/pasienterfaringsundersøkelse

Alle brukere/pasienter blir bedt om å fylle ut evalueringsskjema etter mottatt tilbud fra Eikholt. Evalueringene blir systematisk gjennomgått og brukt til kvalitetsforbedring.

¹ Brukerundersøkelse/pasienterfaringsundersøkelse.

3.3 Delta i forskning og etablering av forskernettverk

Resultatmål:

- Økt dokumentasjon av evidensbaser kunnskap og kompetanse om kombinert syns- og hørselsnedsettelse/døvblindhet.
- Etablere et nasjonalt forskernettverk.

3.3.1 Vitenskapelige artikler

Artikler/publikasjoner (ikke PMID)

Tabell 3.3.1 Artikler/publikasjoner

Forfatter	Tittel	Publikasjon
Kari Schjøll Brede og Jacques Souriau	Let Me Join Your Tactile Attention. A Sign Language Perspective on the Communicative Togetherness with a Child who is Congenitally Deafblind	Journal of deafblind studies on communication, Vol 2, nr 1 2016.
Magnus Tollefsrud	Tid for hørsel. Hørselsrehabilitering for personer med kombinert syns- og hørselsnedsettelse	Prosjektrapport, Drammen 2016, ISBN 978-82-998958-7-3 (trykt) og ISBN 978-82-998958-8-0 (elektronisk)

3.3.2 Forskningsprosjekter (uten PMID)

Tabell 3.3.2 Forskningsprosjekter

Prosjekttittel	Prosjektleder	Ansvarlig institusjon	Oppstartsår	Forventet prosjektslutt
Se og hør meg - hvordan personer med ervervet dövblindhet opplever brukermedvirkning i sin rehabilitering – phd-prosjekt	Ann-Britt Johansson	Internasjonal institusjon	2008	2017
Tid for syn. Innovasjon med ny teknologi for optimalisering av syn for personer med kombinert syns- og hørselstap.	Rolf Lund	Nasjonal institusjon	2016	2017

3.3.3 Utviklingsprosjekter

Tabell 3.3.3 **Utviklingsprosjekter**

Prosjekttittel	Prosjektleder	Ansvarlig institusjon	Oppstartsår	Forventet prosjektslutt
Taleforståelse som en audiovisuell prosess	Magnus Tollefsrud	Nasjonal institusjon	2015	2016

3.4 Bidra i relevant undervisning

Resultatmål:

- Økt kompetanse om kombinert syns- og hørselsnedsettelse/døvblindhet i ulike fagutdanninger.

Tabell 3.4 **Undervisning**

Undervisning	
Kategorier	Antall timer
Alle helseregioner: Grunnutdanning av helsepersonell	68
Alle helseregioner: Videreutdanning av helsepersonell	19

Utfyllende informasjon;

Undervisning på audiografutdanning ved NTNU, masterutdanning i audiopedagogikk ved Universitetet i Oslo (UIO), optikerutdanningen ved Høgskolen i Sørøst-Norge (HSN), master i synspedagogikk ved HSN og bachelor i spesialpedagogikk ved HSN . I tillegg er to uker satt av som praksisplass for alle andre års tolkestudenter ved Høgskolen i Oslo og Akershus (HiOA), Høgskolen i Bergen (HB) og NTNU. Vi har også vært praksisplass for studenter ved Norges idrettshøgskole (NIH), Norges teknisk naturvitenskaplige universitet (NTNU) og HSN.

3.5 Sørge for veiledning, kunnskaps- og kompetanse-spredning til helsetjenesten, andre tjenesteytere og brukere

Brukerrettet aktivitet ved enhetene

Resultatmål:

- Styrket kompetanse hos kommunal helse- og omsorgstjeneste og andre deler av spesialisthelsetjenesten, slik at personer med kombinert syns- og hørselsnedsettelse/ døvblindhet får tilbud som medfører gode livs-, lærings- og utviklingsvilkår.

Veiledning og rådgiving gis til personer med kombinert syns- og hørselsnedsettelse/ døvblindhet, til deres familie, lokale tjenesteytere og andre fagmiljøer. Veiledningsformen varierer ut fra brukers og lokale tjenesteyteres behov og foregår i et livsløpsperspektiv.

3.5.1 Veiledning

Tabell 3.5.1 Veiledning

Beskrivelse	Målgruppe	Antall tjenester gitt	Antall brukere	Fylke
Utreisen	Pasienter og pårørende	27	27	Akershus
		6	6	Buskerud
		1	1	Finnmark
		1	1	Hedmark
		3	3	Hordaland
		2	2	Møre og Romsdal
		1	1	Nordland
		1	1	Nord-Trøndelag
		4	4	Oppland
		56	56	Oslo
		3	3	Rogaland
		8	8	Sør-Trøndelag
		8	8	Troms
		1	1	Vest-Agder
		3	3	Vestfold
		23	23	Østfold
	Pasienter og pårørende og Helsepersonell og andre faggrupper	29	29	Nasjonalt
Nettmøter/video og telefonkonferanse	Pasienter og pårørende	21	6	Nasjonalt
	Pasienter og pårørende og Helsepersonell og andre faggrupper			
Konsultasjoner/veiledning på senteret	Pasienter og pårørende	343	110	Nasjonalt

3.5.2 Kunnskaps- og kompetansespredning

Formidling av kompetanse skjer både gjennom individbasert og systembasert tjenesteyting, kursvirksomhet og opplæring i brukernes nettverk alene eller i samarbeid med andre instanser. Fokus og tema er relatert til brukernes individuelle behov og forhold knyttet til konsekvenser av brukers syns- hørselsnedsettelse, tilrettelegging med tanke på kompenserende tiltak og optimalisering av fysiske og sosiale utviklings- og mestringsbetingelser.

Resultatmål:

- Økt kompetansen hos lokale tjenesteytere, slik at personer med syns- og hørselsnedsettelse/døvblindhet får tilbud som medfører gode livs-, lærings og utviklingsvilkår, i henhold til kompetansespredningsplanen
- God samhandling og dialog mellom personer med dövblindhet, deres nettverk og lokale tjenesteytere.

Tabell 3.5.2 **Kurs**

Beskrivelse	Målgruppe	Antall deltakere	Antall brukere	Fylke
Helsesport/Aktivitetsuke - praksis for tolkestudenter	Pasienter og pårørende, studenter	50	15	Nasjonalt
Helsesport/Aktivitetsuke - praksis for tolkestudenter	Pasienter og pårørende, studenter	51	16	Nasjonalt
Familiekurs	Pasienter og pårørende	9	1	Anonymisert

*Noen brukere har deltatt på flere kurs

3.6 Iverksette tiltak for å sikre likeverdig tilgang til nasjonale kompetansetjenester

- Økt kompetanse om kombinert syns- og hørselsnedsettelse/døvblindhet.
- Økt kunnskap om Nasjonal kompetansetjeneste for døvblinde.

3.6.1 Informasjonsarbeid

Tabell 3.6.1.1 Sosiale medier

Beskrivelse	Sted/form	Antall følgere	Antall postinger
Facebook	https://www.facebook.com/eikholt.kompetansesenter	446	106
Hjemmeside	www.eikholt.no		

Tabell 3.6.1.2 Informasjonsmaterieill

Beskrivelse	Sted/form	Målgruppe	Fylke
Kurskatalog	Trykt A4 format, Elektronisk og Punktskrift	Brukere og fagpersoner	Nasjonalt
PP/Presi	Sendt ut til deltakere etter kurs/konferanser	Fagpersoner	Nasjonalt Nordisk Internasjonalt
Teasers – info om konferanser	Direkte mail Egen hjemmeside	Fagpersoner Brukere og pårørende	Nasjonalt Nordisk

3.6.2 Internasjonalt arbeid

Tabell 3.6.2 Internasjonalt arbeid

Beskrivelse	Sted	Form
Nordisk nettverk for taktil språklighet	Nordisk	En av Eikholts ansatte er nestleder i nettverket
Deafblind International (DbI)	Internasjonalt	En av Eikholts ansatte er medlem av Scientific Committee som forbereder fagkonferanser
SEKWA Eye Specialist Hospital	Beijing, Kina	Faglig bistand ved etablering av forskningscenter og en tjeneste ved SEKWA basert på blant annet erfaringer fra AV klinikken på Eikholt.